

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus III. Qualiter intelligendum veniat, factum à majori parte Capituli, censeri factum à toto?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

illis fiunt, semper celebrandas esse juxta Constitutiones Apostolicas; de electionibus mulierum; hæ autem, pro electione confirmanda, exigant duas partes consentientes major pars, accepta legaliter, non erit major præcise numerus in unam consentientium; sed due partes ex tribus seu due tertie, in quas dividitur tota communitas electricum. In aliis porrò dispositionibus Capituli, extra materiam electionis, in Concilio lateranensi (ur habetur c. 1. h. t.) ubi agitur de quaestione, qualiter acta majoris partis de Capitulo prævaleat minori? expressè sermo est, de voluntate plurium, & saniorum fratrum, prout exponemus in seq.

ARTICULUS III.

Qualiter intelligendum veniat, factum à majori parte Capituli, censeri factum à toto?

901 **D**ehoc Concilii Lateranensis, ut notavimus, constitutio sic loquitur: cum incunctis Ecclesiis, quod pluribus, & fratribus visum fuerit, incunctanter debeat observari, grave nimis est, & reprehensione dignissimum, quòd per quasdam Ecclesias pauci quandoque, non tam de ratione, quam propria voluntate, ad ordinationem Ecclesiasticam procedere non permittunt. Quocirca, præsentì decreto statuimus, ut, à paucioribus, & inferioribus aliquid rationabiliter objectum fuerit, & ostensum (appellatione remota) prævaleat semper, & suum consequatur effectum, quòd à majori, & Saniore parte Capituli fuerit Constitutum; non constitutionem nostram impediat, si fortè aliquis ad conservandam Ecclesiæ suæ consuetudinem, se juramento dicæ adstrictum; nec enim juramenta, sed potius perjurya sunt dicenda, quæ contra utilitatem Ecclesiæ, & sanctorum Patrum veniunt instituta; si quis autem hujusmodi consuetudines, quæ nec ratione juvantur, nec sacris congruunt institutis, juvare præsumperit (donec dignam egerit poenitentiam) à perceptione sit domini corporis alienus.

902 Deinde in simili materia Innocentius III. prout habetur c. fin. eod. sic loquitur: ex parte tua nobis fuit, Frater Archiepiscopo, intimatū, quòd ad restaurandam fabricam Rothomagensis Ecclesiæ tractatum

Tom. III.

communiter habuistis, te postulante, ut quilibet Canonorum tecum pariter aliquam suorum reddituum portionem, operi tam pio, & necessario, deputaret; statuimus, ut, si quis vestrum tuus, Frater Archiepiscopo, & majoris, & Sanioris partis Capituli statutus, super hoc duxerit resistendum, obtineat sententia plurimorum.

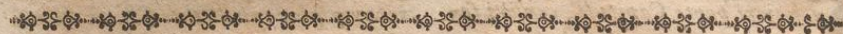
Ex his juribus deducitur, sufficienter verificari faciendum, quòd consenserit Capitulum, (esto non consenserint omnes) sed solum major, & Sanior pars Capituli, per c. 1. h. t. ibi: prævaleat semper, & suum consequatur effectum, quòd à majori, & saniore parte Capituli fuerit constitutum; hoc tamen intellige, nisi aliud habeat locale statutum, consuetudo legitima, seu alia specialis constitutio requirens v. g. plurimam edictate (quo casu sufficiunt 13. ex 24.) vel expressè, ex tribus duas partes, quo casu non sufficiunt 14. ex 24. quamvis sufficerent, si requireretur tantum major absolute ex presentibus de Capitulo. Si autem quæras, quid dicendū in eo casu de consensu minoris partis? R. quòd tali casu nihil operetur, cum decisio sit penes Saniores, & majores. Si autem minor pars, vel etiam unus contradicat ex causa rationabili, conclusionem majoris, & Sanioris partis impediri. cit. c. 1. h. t. Nec obstat, quòd pro majori parte stet præsumptio juris; quia non est juris de jure, ut probationem in contrarium excludat.

904 **U**t autem ritè habeatur consensus Capituli, duo requiruntur, 1. quòd omnes, qui de collegio sunt, sint vocati. 2. quòd consentiat Sanior simul, & major pars, ut unū sine altero non sufficiat. c. 1. h. t. Spectato tamen jure communi, ordinariè, ac generatim loquendo ad tractatus, vel alios actus Collegii, aut universitatis, non necessario vocandi, vel expectandi sunt absentes; Glossa communiter recepta in c. 2. de testib. in 6. V. Ipsorum. Excipe tamen 1. electionem Prælati. c. 24. de Ele. 2. negotia ardua, & magni momenti; cum non est periculum in mora. Abbas in c. 1. h. t. n. 15. 3. Si quid statuendū esset in singulare præjudicium absentium; Glossa in cit. c. 1. V. Constitutum. 4. nisi contrarium exigat consuetudo legitime præscripta. arg. c. fin. de consuet.

Illud etiam hic queri potest, an quilibet

de Capitulo, ei, quod cœteroquin major, & sanior pars concludit, contradicere possit? & quod sic, si viderit, rem à majori parte conclusam, vergere in damnum Ecclesie; ne scilicet tacendo videatur illud approbare, & de alieno peccato participare. *L. de ætate. §. qui tacuit. ff. de interrog. in iure faciend.* si tamen, quod opponit, non ritè probaverit, imponitur ei silentium, & quod major pars statuit, habet executionem per c. *Ex ore. 3. h. t.* Quamvis autem hic textus in c. *Ex ore*, per rubricam sic exprimat, *quod communis ordinatio Ecclesie, per contradictionem, & appellationem eius, cuius non interest, impediri non debeat*; videtur tamen non congrue textui; nam contradictor in hoc casu fuit Benignus, cuius patens impetrat literas Apostolicas, pro Præpositura

Augustana ipsi conferenda; erat Canonici Augustanus, qui jus habeat in electione Præpositi non minus, quàm reliqui Canonici, & utique illius intererat, ne per electionem alterius Præpositi, gratia sibi à Pontifice facta, interverteretur. Videtur tamen rectius ita summari, ut sensus sit, *sententiam, sive factum totius Capituli, vel majoris partis, non impediri, per contradictionem, sive reclamationem unius, rationabilem causam non habentis*, qualem non habebat iste Benignus, utpote, cuius investitura erat Cassata per Cœlestini, (postquam fortè intellexit, Præposituram Augustanam esse electivam) & qui per reverentiam Præposito electo factam, censebatur juri suo renuntiâsse, de qua tacita renuntiatione. V. Rebuff. *in tr. de nominat. q. 1. num. 9.*

QVÆSTIO XII. IN TIT. XII. UT ECCLESIASTICA BENEFICIA SINO DIMINUTIONE CONFERANTUR.

906 **H**ic titulus constat c. *unico*, & quamvis Rubrica tituli, tanquam summa in nigro, seu *textu* contentorum diceat (in eo statui, *beneficia Ecclesiastica integrè, ac sine diminutione conferenda esse*) videri tamen posset, nigrum rubro non multum correspondere, ut patebit legenti totum c. *unicum*; & notat Wagnerek in Exegeti ad dict. c. retinenda tamen est summa, & sufficienter probari potest, concordare cum nigro, ut ostendemus in seqq.

ARTICULUS I.

An Collatores beneficiorum Ecclesiasticorum teneantur beneficia conferre sine diminutione?

907 **H**oc est, non reservando sibi, vel alteri fructus eorum; non imponendo pensiones; non dividendo illa, vel supprimendo, aut aliis uniendas? &c. procedit autem quæstio non tantum de *Collatoribus* strictè (qui scilicet habent liberam collationem) sed etiam iis, qui præsentant, vel instituunt, vel aliam quamlibet provisionem, seu modum, per quem providetur de bene-

ficio, ut notat Rebuffus *in praxi benefic. de forma vicariat. à n. 49. & tit. dispensat. ætatis. V. Conferantur.* Garcia *de benefic. p. 1. c. 6. num. 32.*

Resolutio hujus quæstionis videtur colligi posse ex dict. c. *unico, h. t.* nam, cum Archiepiscopus Mediolanensis tandem factus esset, quod Cancellariam contulisset (esto prius negasset) *retentis sibi fructibus*, de hoc Pontifex (nominans hoc *in honestatem facti*) sic loquitur: *omnibus ergo auditis, te in tribus comperimus fuisse culpabilem*; ac enumeratis prioribus binis (nimirum *contrarietate responsi, & carnalitate animi*) subjungit: *& circa inhonestatem facti, nempe collationem, retentis fructibus*; quia non licuit eâ *partitione, vel conventionem quacunque, sub modo, vel tenore prescripto concedere nudum officium, & tibi retinere proveniens*; cum in *Lateranens. Concil. prohibitum sit, ne quis conferendo Ecclesiasticum beneficium, partem proventuum suis usibus retinere præsumat*; & *alibi cautum reperiatur in Canone, quod Ecclesiastica beneficia sine diminutione debeant conferri.* Unde credimus distinguendum,